

ES/FS FMR

Finansmarknadsstatistik Noter

Del 4, Tillväxttakt

2019

Oktober: Tillväxttakten för hushållens konsumtionslån, vilken även påverkar tillväxttakten för hushållens totala lån, är reviderad tillbaka till december 2018 på grund av nya och uppdaterade uppgifter från uppgiftslämnare för perioden.

2020

Januari: Tillväxttakten för utlåning till hushåll i tabell 4.1.1 innehåller utlåning till hushåll från MFI samt bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder med utlåningsverksamhet (AIF) från och med januari 2019. För tidigare perioder redovisas endast tillväxttakten för utlåning till hushåll för MFI.

Tillväxttakten för enbart MFI finns fortfarande redovisad. Det finns även en separat redovisning för bostadskreditinstitut och AIF.

Motsvarande förändring finns även för tabell 4.1.2 (Tillväxtindex för utlåning och penningmängd).

Del 5, Penningmängd

2003

December: I december 2003 omklassificerade ett institut delar av inlåningen. Inlåning med vissa villkor redovisas numera som avistainlåning.

2009

April: Fr.o.m. publiceringen avseende april 2009 räknas monetära investeringsfonder (s.k. penningmarknadsfonder) in i referenssektorn MFI. Detta har inneburit en metodförändring hur penningmarknadsfonderna hanteras i penningmängden vilket gett vissa mindre revideringar av penningmängdssiffrorna bakåt i tiden.

November: I november 2009 omklassificerade ett institut delar av inlåningen. Inlåning med vissa villkor redovisas numera som avistainlåning.

2010

November: Ett antal konton med begränsat antal fria uttag har tidigare legat som avistainlåning. Dessa klassificeras nu som inlåning med vissa villkor, vilket påverkar M1 som minskar med 50-150 miljarder för perioden december 2003-oktober 2010.

November: Villkorsändringar gör att vissa konton omklassificeras från inlåning med vissa villkor till avistakonto.

2012

April: Reviderade siffror från januari 2012 till mars 2012 på grund av definitionsändring av penningmarknadsfonder. Till följd av detta minskar allmänhetens innehav av penningmarknadsfonder med cirka 72 miljarder.

2013

November: ECB tog 2012 beslut om att repotransaktioner mot centrala motparter (tredje part) ska justeras i M3 (penningmängden). Bakgrunden är den utveckling som skett under föregående år där repor i stor utsträckning börjat clearas via centrala motparter. Rent definitionsmässigt tillhör centrala motparter (Nasdaq OMX i Sverige) "allmänheten" men ur ett ekonomiskt perspektiv är det fortfarande bankerna som ligger bakom transaktionerna och tanken är att reporna därför ska exkluderas från M3. Clearing mot central motpart i Sverige startade i september 2010.

2014

November: Från november 2014 har hanteringen av löptid för värdepapper utgivna inom ett emissionsprogram ändrats, från att ha hanterats som enskilda värdepapper med olika löptid till att ha samma löptid som programmet. Detta ger en bättre matchning mellan utgivna och innehavda värdepapper. Då allmänhetens innehav beräknas residualt (se 5. Penningmängd) leder ändringen till en minskning av allmänhetens innehav med omkring 25 mdkr. Tillväxttakten för M3 (se 4.1.2, tabell 2) är justerad för tidseriebrottet.

2019

Mars: En svensk monetär investeringsfond (penningmarknadsfond) omklassificerades till investeringsfond och ingår därmed inte längre i MFI-populationen.

Del 6 och 7, Balansräkning och balansposter

Fotnoter till publikationen *Finansmarknadsstatistik* som finns tillgänglig via www.scb.se/FM5001.

a) För perioden 1975-1995 finns en restpost eftersom en del av ut- och inlåningen rapporterades ofördelad under denna period, se 6. Balansräkningar. Denna restpost har i statistiken räknats till svenska icke-MFI men inte fördelats på ingående undersektorer.

b) För bostadsinstitut saknas separata uppgifter om innehav av Aktier och andelar mellan 1996-97. Aktier och andelar ingick då stället under Övriga tillgångar.

c) 1998 var valutauppdelningen SEK, övriga EU-valutor (innefattande även EMU-valutorna/ECU) respektive övriga utländska valutor. Fr.o.m. 1999 står övriga EU-valutor för "EU-valutor andra än SEK och 'Euro och EMU-valutor". Detta ger ett tidsseriebrott, med en minskning fr.o.m. 1999.

d) För bostadsinstituten uppstår ett tidsseriebrott mellan december 1995 och februari 1996. Anledningen är att två institut som tidigare var sammanslagna fr.o.m. februari 1996 räknas separat. Det betyder att balansomslutningen ökar med ca 220 miljarder där större delen är ut- och inlåning mot MFI.

e) Finansbolagens balansräkning för 1975-1979 omfattar gruppen Finansieringsföretag där populationen som skulle komma att bli Finansbolag utgör omkring 95 %.

f) Föreningsbankerna ingår i gruppen bankaktiebolag. De regionala föreningsbankerna var ekonomiska föreningar som 1991, tillsammans med deras tillhörande affärsbank, fusionerades till en bank som året därpå ombildades från ekonomisk förening till bankaktiebolag.

1) Kolumnen "Värderingsskillnad" i tabell 3 (7.17.1, 7.17.2 respektive 7.17.3) avser skillnad mellan tabell 3 och 2. Tabell 2 avser bokfört värde medan tabell 3 avser verkligt värde. Förutom skillnad mellan bokfört och verkligt värde kan

"Värderingsskillnad" också bestå av andra effekter. Olika indatakällor används för tabellerna, tabell 2 baseras på blankettinsamlad information (MFI) medan tabell 3 använder uppgifter från SCB:s Värdepappersstatistik (SVDB). Exempel på andra möjliga "värderingsskillnader" är:

- Växelkursskillnader som uppstår om olika växelkurser används för utländska räntebärande värdepapper i de olika undersökningarna.
- Gränsdragningsproblem mellan lån och räntebärande värdepapper, t.ex. för private-placements, eller mellan derivat och räntebärande värdepapper.

2) Kolumnen "Värderingsskillnad" i tabell 1 (7.17.1, 7.17.2 respektive 7.17.3) avser differens mellan Certifikat + Obligationer och Totalt. I denna differens förs certifikat och obligationer till verkligt värde (marknadsvärde), medan totalen förs per bokfört värde. Anledningen till detta är att olika indatakällor används. Certifikat och obligationer baseras på indata från SCB:s undersökning Värdepappersinnehav (VINN) medan Totalt baseras på indata från SCB:s undersökning Balansstatistik för monetära finansinstitut (MFI). Förutom skillnad mellan bokfört och verkligt värde kan "värderingsskillnader" även bestå av andra effekter, exempelvis skillnader i vilken valutakurs som används.

2003

December: I december 2003 skedde en omklassificering i bostadsinstitutsektorn; 3 miljarder flyttades från övriga hushåll till företagarhusåll.

2004

December: I december 2004 förbättrades rapporteringen av bankers utlåning fördelad på säkerhet. Tidigare rapporterades en större del på Övrig säkerhet och blancokrediter.

2006

Mars: Utländska bankers filialer i Sverige ökade utlåningen till hushåll med 2,6 miljarder kronor p.g.a. inflyttning av kreditstockar från finansbolagssektorn.

December: I december 2006 ökade bostadsinstitutens lån med småhus som säkerhet med 6 miljarder p.g.a. att en värdepapperiseringstransaktion förföll.

2007

April: I april 2007 skedde en omklassificering i bostadsinstitutsektorn; 11 miljarder flyttades från övriga hushåll till företagarhusåll.

April: I april 2007 upphörde ett finansbolag. Det hade per 31 mars en balansomslutning på 9 miljarder och operationell leasing på 6 miljarder.

Maj: I maj 2007 ökade bostadsinstitutens lån med flerbostadshus som säkerhet med 7 miljarder p.g.a. att en värdepapperiseringstransaktion förföll.

Oktober: I oktober 2007 upphörde ett bostadsinstitut och ett finansbolag genom fusion med en bank. Bostadsinstitutets balansomslutning per 30 september 2007 var 245 miljarder och finansbolagets 36 miljarder. Genom fusionen har banksektorn tillförts 42 miljarder avseende utlåning till icke-finansiella företag; 28 miljarder från bostadsinstitutsektorn och 14 miljarder från finansbolagssektorn. Banksektorns utlåning till hushåll ökar med 199 miljarder varav 198 miljarder från bostadsinstitutsektorn. P.g.a. omklassificeringar i samband med fusionen påverkas även fördelningen av utlåning på typ av kredit samt fördelningen mellan operationell och finansiell leasing.

December: I december 2007 ombildades ett finansbolag till bankaktiebolag. Detta innebar att banksektorns utlåning till hushåll ökade med 1,6 miljarder.

2008

Augusti: I augusti 2008 överlät ett svenskt bankaktiebolags filial utomlands utlåning (ca 48 miljarder) till ett bostadsinstituts nybildade filial utomlands.

September: I september 2008 ombildades ett finansbolag och ett monetärt värdepappersbolag till bankaktiebolag. Detta innebar att banksektorns utlåning till hushåll ökade med 8,6 miljarder och utlåningen till icke-finansiella företag ökade med 5,4 miljarder.

Oktober: I oktober 2008 upphörde ett övrigt MFI och befintliga krediter förvärvades av bostadsinstitutsektorn. Genom förvärvet tillfördes 37 miljarder till bostadsinstitutsektorn avseende utlåning till hushåll, varav företagarhusåll 31 miljarder. Under

oktober tillfördes även 34 miljarder till bostadsinstitutsektorn avseende kommunkrediter från banksektorn.

2009

April: Fr.o.m. publiceringen avseende april 2009 ingår data för monetära investeringsfonder (s.k. penningmarknadsfonder) i sektorn MFI. Uppgifter fr.o.m. mars 2005 har lagts till i tabellerna. Monetära investeringsfonder ingår i gruppen Övriga MFI.

April: I april 2009 upphörde en utländsk banks filial i Sverige. Detta innebar att utlåningen till icke-finansiella företag minskade med 11 miljarder.

November: I november 2009 sålde en utländsk banks filial i Sverige lånestocker till utlandet till ett belopp om 10 miljarder. Utlåningen till icke-finansiella företag och offentlig sektor minskade därmed med ca 5 miljarder vardera.

2010

September: Namnet på motpart Icke-monetära finansiella företag ändras till Finansiella företag, ej MFI.

September: Revideringar för tidsperioden februari 1996 till februari 2003 efter översyn av ingående uppgiftslämnargrupper i tabellerna.

November: I november 2010 ombildades ett bostadsinstitut till bank. Detta innebar att banksektorns utlåning till hushåll ökade med 16 miljarder och utlåningen till icke-finansiella företag ökade med 20 miljarder.

November: I november 2010 slogs en sparbank och ett bankaktiebolag samman till ett gemensamt bankaktiebolag. Utlåning till hushåll på 10 miljarder flyttades mellan sektorerna.

December: Bankerna avyttrade blacolån till hushåll för ca 3 miljarder.

2011

Mars: Lån till hushåll om ca 6 miljarder såldes från en utländsk bankfilial till ett bankaktiebolag.

Augusti: Lån till utländsk icke-MFI om ca 27 miljarder såldes från ett bankaktiebolag till ett bostadsinstitut.

September: I september omklassificerade finansbolag operationell leasing till finansiell leasing om ca 6 miljarder. För svenska icke-finansiella företag ökade därmed utlåningen med ca 2,7 miljarder.

2012

Februari: I februari 2012 ombildades ett finansbolag till ett bankaktiebolag.

Mars: I mars 2012 upphörde ett finansbolag genom fusion med en bank.

April: Reviderade siffror från februari 2012 till mars 2012 på grund av definitionsändring av penningmarknadsfonder. Till följd av detta minskade Övriga MFI:s andelar i emitterade penningmarknadsfonder med cirka 76 miljarder. Övriga MFI:s innehav i räntebärande värdepapper minskade med cirka 74 miljarder. Definitionsändringen implementerades för att harmonisera med europeisk standard vilket minskade antalet penningmarknadsfonder (monetära investeringsfonder).

Oktober: En utländsk bankfilial i Sverige överförde lånestockar om 4 miljarder kronor till ett utländskt värdepapperiseringsinstitut.

November: I november 2012 ombildades ett övrigt MFI till ett bankaktiebolag.

2014

November: Tre stycken finansbolag har fusionerats med en bank. Utlåningsstockar till icke-finansiella företag och hushåll om 23 mdr respektive 8 mdr flyttades från finansbolagssektorn till banksektorn. Leasingen minskade i finansbolagssektorn med 12 mdr och ökade i banksektorn med motsvarande.

2015

Maj: Ett finansbolag ombildades till ett bankaktiebolag.

September: I september 2015 omklassificerades utlåning från banksektorn; 24 miljarder flyttades från icke-finansiella företag till företagarkushåll.

2016

Oktober: I oktober 2016 ombildades ett finansbolag till ett bankaktiebolag.

2017

Januari: I januari 2017 ombildades tre utländska dotterbolag till utländska filialer vilket ökade balansomslutningen för banker och MFI.

Juni: I juni 2017 ombildades ett finansbolag till ett bankaktiebolag. I juni 2017 upphörde även ett finansbolag. Det hade per 31 maj en balansomslutning på 43 miljarder.

Augusti: I augusti 2017 bildades ett bostadsinstitut.

December: I december 2017 tillkom utländska filialer till ett svenskt finansbolag vilket ökade balansomslutningen för finansbolag och MFI med 13 miljarder.

2018

Januari: I januari 2018 upphörde ett finansbolag. Det hade per 31 december en balansomslutning på 17 miljarder.

Oktober: I oktober 2018 upphörde ett bankaktiebolag och en utländsk bankfilial tillkom.

November: I november 2018 upphörde ett finansbolag.

December: I december 2018 ombildades en svensk banks filial till ett dotterbolag.

2019

Mars: Två finansbolag med tillhörande filialer upphörde genom fusion med ett bankaktiebolag.

En svensk monetär investeringsfond (penningmarknadsfond) omklassificerades till investeringsfond och ingår därmed inte längre i MFI-populationen.

Juli: En sparbank ombildades till ett bankaktiebolag.

September: Monetära finansinstituts värdepappersinnehav baseras huvudsakligen på indata från SCB:s undersökning Värdepappersinnehav (VINN) istället för SCB:s undersökning Balansstatistik för monetära finansinstitut (MFI). De tabeller

i publikationen "Finansmarknadsstatistik, mm år" som påverkas av detta innehåller röda streck.

2020

Januari: Utlåning till hushåll i tabell 7.1.1 innehåller uppgifter för MFI, bostadskreditinstitut och AIF:er från och med januari 2018. Innan dess redovisas endast MFI:s utlåning.

MFI:s utlåning till hushåll finns fortfarande separat redovisat i tabell 7.1.2. Bostadskreditinstitut och AIF:s utlåning till hushåll finns redovisat separat i tabell 7.1.3.

Dessa förändringar har lett till att bankernas utlåning nu finns i tabell 7.1.4, bostadsinstitutens i tabell 7.1.5, finansbolagens i tabell 7.1.6 och övriga MFI:s utlåning i tabell 7.1.7. Det finns inga ändringar innehållsmässigt i dessa tabeller.

I flik 7.3 finns bostadskreditinstitut och AIF:s utlåning till hushåll, fördelat på säkerhet, redovisat i tabellen 7.3.1.

Observera att utlåningen från bostadskreditinstitut och AIF:s för perioden januari till november 2018 baseras på beräkningar från Riksbanken.

Del 8, Räntor

Fotnoter till publikationen *Finansmarknadsstatistik* som finns tillgänglig via www.scb.se/FM5001.

a) I kategorin "Samtliga lån" ingår på utlåningssidan dagslån, repor, kontokredit, kapitalfrigöringskredit och lån med räntebindningstid. Under "Samtliga konton" på inlåningssidan ingår dagslån, repor, avistainlåning, individuellt pensionssparande, inlåning med överenskommen löptid och inlåning med uppsägningstid. Så kallade problemkrediter ingår inte. Se ordlistan för förklaring till begreppen: dagslån, repor, avistainlåning, individuellt pensionssparande, inlåning med överenskommen löptid samt inlåning med uppsägningstid. För beskrivning hur ändamålsfördelningen beräknas, se metod.

b) I kategorin "Lån med räntebindningstid" ingår sådan utlåning med ursprunglig räntebindningstid som inte faller under dagslån, repor, kontokredit eller kapitalfrigöringskredit. På inlåningssidan under "Med villkor" ingår inlåning med

överenskommen löptid och inlåning med uppsägningstid. Se ordlistan för definition av inlåning med överenskommen löptid och inlåning med uppsägningstid

c) Fr.o.m. september 2005 innefattas företagarkushåll, övriga hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer. Tidigare ingick inte hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

d) Nya avtal med överenskommen löptid över 5 år innehåller (historiskt sett) ofta relativt små volymer vilket tenderar till att dessa serier i större utsträckning fluktuerar mer än andra löptider.

2007

Oktober: I oktober 2007 upphörde ett bostadsinstitut och ett finansbolag genom fusion med en bank. Bostadsinstitutets balansomslutning per 30 september 2007 var 245 miljarder och finansbolagets 36 miljarder. Genom fusionen har banksektorn tillförts 42 miljarder avseende utlåning till icke-finansiella företag; 28 miljarder från bostadsinstitutsektorn och 14 miljarder från finansbolagssektorn. Banksektorns utlåning till hushåll ökar med 199 miljarder varav 198 miljarder från bostadsinstitutsektorn.

2009

December: Siffror för kontokredit och konsumtionskrediter har reviderats för perioden september till november 2009.

2010

April: Pga. en utökning av urvalet för räntestatistiken har ett antal nya rapportörer tillkommit. Ett antal serier har därför förändrats bakåt t.o.m. september 2009.

September: Allmänheten ersätts av hushåll och icke-finansiella företag sammanslaget. Kontokredit redovisas nu exkl. avgift. På grund av detta reviderades samtliga lån och kontokredit fr.o.m. december 1993. Före december 1993 är avgift på kontokredit inkluderat.

September: En bank med generellt höga räntor flyttade belopp till kontokredit vilket höjde den totala snitträntan.

2012

November: Omklassificering av konton gör att hushållens avistainlåning ökar och inlåning med villkor minskar, vilket påverkar inlåningsräntan.

2017

Augusti: I augusti 2017 bildades ett bostadsinstitut.

2019

Augusti: Från april 2019 har urvalet av institut som rapporterar MIR utökats för att bättre täcka konsumtionslån, något som gjort att de publicerade räntorna stiger för vissa serier. För kortkrediter och andra revolverande lån definieras hela den utestående volymen som nya avtal trots att kortkrediter och andra revolverande lån endast står för 2 procent av hushållens totala lånevolym.

2020

Januari: MFI, bostadskreditinstitut och AIF:s bolåneräntor redovisas tillsammans i tabell 8.1.1 och 8.2.1 från och med januari 2019. För tidigare perioder innehåller tabellen endast räntor för MFI.

MFI:s bolåneräntor finns redovisat separat i tabell 8.1.2. och 8.2.2. Bolåneräntor för bostadskreditinstitut och AIF:s finns redovisat i tabell 8.1.3.